

MUNICIPIUL CLUJ

BULETIN SANITAR

Anul I

Medic Șef: Dr. P. VLAD

Nr. 4

Date sumare pe Aprilie 1935:

Suprafața orașului în ha.	1 735
Suprafața grădinilor și parcurilor publice, în ha.	47
Scoli primare	34
Grădini de copii	15
Populația prob. la 1 Aprilie 1935	102,777
Născuți localnici	107
Morți localnici	89
Excedent natural	18
Decese sub 1 an	3
Căsătorii	148
Divorțaji	6

Alăptarea artificială (la biberon) a copilului

de: Prof. Dr. Gh. Popoviciu

Cunoașterea și aplicarea regulilor unei alăptări artificiale (sau mixte) corecte, a copilului de săn (așa numita alăptare cu biberonul) este mijlocul prin care se ajung rezultatele cele mai prompte, în combaterea morbidității și mortalității infantile. Este adevărat că la noi alimentarea artificială a copilului de săn este mult mai puțin răspândită, ca în țările apusene. Totuși odată cu occidentalizarea progresivă a vieții noastre, cu deosebire la orașe, ea câștigă tot mai mult teren. Nevoile social-economice din ce în ce mai accentuate, impun tot mai mult munca mamei în afară de domiciliu, și în numeroase cazuri separarea ei de copil, cel puțin pe o parte a zilei. Pe acest răstimp, în lipsa unor așezăminte potrivite (camere de alăptare, leagăne) cari ar putea să asigure alăptarea corectă: chiar laptele de mamă (sau doică); copilul rămâne în îngrijirea rudenilor sau a vecinilor, primind lapte de vacă sau alte alimente, prost pregătite.

Alte piedici ale alăptării naturale (la sânul mamei) pot fi cauzele patologice: bolile mamei, conformațiunea nepotrivită a sfârcurilor, lipsa de lapte, inflamațiunea sânilor etc. Deasemenea trebuiesc alăptați adesea, artificial (sau mixt) copiii fără mamă, părăsiți, debili, distrofici. În sfârșit nu trebuie să uităm, că alimentarea artificială prinde teren și fără cauze serioase, medicale sau sociale, atât la oraș cât și la țară, odată cu îmbunătățirea situației economice și a nivelului cultural, dacă ea nu este secundată de o organizare corespunzătoare în ocrotirea mamei și a copilului.

Așa în Ardeal, în plasa sanitară model Gilău înființată de dată recentă, ancheta internațională din 1931, cât și alte date mai vechi arată, că alimentarea mixtă și artificială este mai frecventă și începe mai precoce la Maghiari, ca la Români. Cei din urmă sunt aproape sub toate raporturile (situație economică, nivel cultural etc.) superiori încă Românilor, subjugali în trecut. Cu toate acestea, pe teren puericultural beneficiile culturii și a situației materiale bune, au fost mai mici pentru Maghiari decât relele cauzate; aceasta datorită lipsei unei activități sanitare și de ocrotire serioase, care să îi împiedecă în trecut răspândirea alimentării artificiale, la populația mai înstărită. Din cauza aceasta la Maghiari decesele cauzate direct sau indirect prin turburările digestive, sunt relativ mai numeroase ca la Români și au un rol însemnat în reducerea excedentului comunelor maghiare, în comparație cu excedentul ridicat al celor românești.

În genere turburările digestive sunt una din cauzele cele mai însemnate ale mortalității infantile înspălmântătoare dela noi. Ele sunt mai frecvente

și mai grave în timpul verii și la începutul toamnei fiind cauzate în majoritatea cazurilor prin alimentarea artificială sau mixtă, nerațională, inclusiv prin obiceiul de a se introduce în gura copilului alimentat la sân, între alăptări o zdreanță cu pâine muiată în apă zaharată, miere, rachiu etc.

În special, în ceea ce privește orașul Cluj, frecvența cea mai mare de cauze a mortalității infantile o dau bolile aparatului digestiv: în anul 1934 30,9%, din toate decesele de sub 1 an.*

Evident, cel mai bun mijloc de a combate turburările digestive, este propagarea alăptării naturale și împiedecarea răspândirii alimentării artificiale a copilului de săn. Cu deosebire la țară vom combate înălcarea în timpul verii, indicată prin munca mamei la câmp (seceriș etc.). Într'un însemnat număr de cazuri totuși, alimentarea artificială sau mixtă nu poate fi evitată sau combătută, din motivele mai sus arătate. În aceste cazuri trebuie să facem toate eforturile, pentru a asigura copilului lapte de animal (vacă etc.) de bună calitate și corespunzător pregătite.

În genere vom preferi alimentării artificiale alăptarea mixtă, păstrând pe cât posibil 2—3 supturi naturale (la sânul mamei) și dând lapte de vacă numai pentru restul supturilor (alte 2—4 în 24 ore). Laptele de vacă trebuie fierat îndată după ce s'a muls și, până la întrebuițare, păstrat acoperit la rece (în câmară; vara: la ghiață, la apă curgătoare din conduct sau, în lipsă, în apă lăsată proaspăt din fântână, în plviță etc.) La întrebuițare el se încălzește iar.

La copil de sub 3 luni laptele de vacă trebuie amestecat cu părți egale de apă fiartă (sau zeamă de orez) și îndulcit cu 1—2 bucăți zahăr (5—10 gr.) pe fiecare sticlă de supt. Sticla de supt (biberonul) trebuie să fie de 1—1½—2 deciltri. Ea trebuie spălată cu apă fiartă după fiecare întrebuițare; tot așa trebuie spălată căciula de cauciuc (lețina) aplicată la gura sticlei. Laptele rămas în sticlă după supt, nu mai poate fi întrebuițat și trebuie aruncat.

După 3 luni laptele de vacă va putea fi dat mai concentrat (2 părți lapte, 1 parte supă făinoasă), iar după 6 luni complet nediluat. După 6 luni, copilul va primi 1—2 ori pe zi pape (fierturi) pregătite din lapte cu grîs, sau coaje de pâine, bine fierte. Din luna 7-a i se poate da și o supă din carne slabă, (sau zarzavaturi), fiartă cu puțin grîs; din luna 8-a după supă se vor da legume (cartofi, morcovi, spanac) bine fierte, zdrobite și trecute prin sită, iar după legume cantități mici (2—3 lingurițe) de fructe coapte și zdrobite.

(Va urma)

* Dr. P. VLAD: Raport de activitate a serviciului sanitar al municipiului Cluj pe 1934. — Ed. Transilvania.

MIȘCAREA POPULAȚIEI

L U N A			Proporții la 1.000 locuitori					Decese sub 1 an la 100 născuți-vii
			Născuți vii	MORȚI	Excedent	Căsătorii	Divorțați	
Aprilie	1934	.	15.0	12.1	2.8	—	—	14.5
Martie	1935	.	15.9	12.8	3.1	1.7	0.25	11.5
Aprilie	1935	.	12.7	10.5	2.1	1.7	0.07	2.8

Luna Aprilie a fost caracterizată prin o scădere catastrofală a natalității. În general natalitatea primelor 4 luni, din acest an, se prezintă dezastruoasă, doar luna Martie a arătat o proporție apropiată de 16.0 la mla de locuitori. Totuși, 12.7 este o cifră așa de mică încât trebuie să ne pună pe gânduri.

Anul trecut natalitatea a fost de 15.0 în același lună.

Și mortalitatea prezintă o scădere îmbucurătoare; 10.5 e o proporție pe care în acest an nu am mai întâlnit-o. Este chiar mai bună decât acela a lunii Aprilie din anul trecut.

În urma jocului acestor două componente, am avut, pe această lună, un mic excedent natural, excedent foarte modest, însă totuși real.

Întreg excedentul se datorește Românilor. Maghiarii încheie a treia treia lună din acest an cu deficit (—7). Proporțional la mla de locuitori, Românii au avut un spor de 8.6.

După cauzele de deces vedem că *tuberculoza* se menține în frunte. E urmată imediat de bolile aparatului respirator și apoi de acelea ale aparatului nervos. Mai menționăm 6 cazuri de cancer și cu 3 sinucideri.

Mortalitatea infantilă se prezintă pentru această lună în condiții excepțional de favorabile. Abia 3 copii sub un an au decedat în Aprilie. În acest fel se compensează mortalitatea excesivă a primelor luni din acest an.

NĂSCUȚI ȘI MORȚI PE NEAMURI

NEAMUL	Născuți	Morți	Excedent
Români	52	26	26
Maghiari	42	49	—7
Evrei	13	11	2
Germani	—	3	—3

CĂSĂTORII PE NEAMURI

NEAMUL SOȚULUI	NEAMUL SOȚIEI				
	Româncă	Maghiară	Evreică	Germană	Alte
Român	22	6	1	1	—
Maghiar	5	32	—	1	—
Evreu	—	—	3	—	—
German	1	—	—	1	—
Alte	—	—	—	—	1

ASISTENȚA NAȘTERILOR*)

Copii născuți în instituții	57
Copii născuți la domiciliu	70
Total	127

Din cari:	
Asistați de medic	57
Asistați de moașe cu diplomă . . .	63
Asistați de moașe empirică	7
Fără moașă	—

*) Inclusive nelocalnici.

CAUZELE PRINCIPALE ALE DECESELOR *)

Nr. crt.	CAUZELE	TOTAL
	Total general	89
1	Infecțioase (1—22, 33—44) . . .	7
2	Cancer și alte tumori (45—55) . .	6
3	Tuberculoză (23—32)	20
4	Aparat respirator (104—114) . . .	16
5	Aparat circulator (90—103) . . .	9
6	Aparat digestiv (115—129) . . .	2
7	Aparat nervos (78—89)	12
8	Aparat urinar (130—139)	1
9	Bolile primei copilăriti viciu congenitale (157—164) . . .	3
10	Senilitate (162)	4
11	Sinucideri (163—171)	3
12	Toate celelalte	6

DECESE SUB 1 AN*)

CAUZELE	TOTAL	Sub 1 an						
		Sub 1 zi	1 zi	10 zile	11 zile	1 lună	1 lună	1 an
Total	3	—	2	1	—	—	—	—
Boli infecț. (144)	—	—	—	—	—	—	—	—
Aparat respirator (104—114)	—	—	—	—	—	—	—	—
Aparat dig. (115—129)	—	—	—	—	—	—	—	—
Deb. cong. premat. și a. boli p. copilărie (158—161)	2	—	1	1	—	—	—	—
Alte	—	—	1	1	—	—	—	—

*) Numerele din paranteze sunt acele a nomenclaturii internaționale detaliate.

ACTIVITATEA AGENȚILOR
SANITARI

Circumscr.	Controlul localurilor	Găsiți fără autorizații	Vizite de control la boln. inf.
I	148	18	10
II	1	—	7
III	12	—	2
IV	26	—	12
V	71	4	8
VI	111	2	12

ACTIVITATEA MEDICILOR DE
CIRCUMSCRIPTIE

Circumscr.	Consultații		Control Sanitar				Verificări de moarte
	La disp.	La dom.	Boln. Infect.	Localuri examinat.	Someții	Dări în Judecată	
I	86	34	2	148	18	—	10
II	6	7	8	1	—	—	10
III	34	9	—	12	—	—	14
IV	28	16	3	26	—	—	4
V	123	20	32	71	10	—	3
VI	107	39	6	111	2	—	7

BOLI INFECȚIOASE

B O L I	L U N A					
	Aprilie 1935		Martie 1935		Aprilie 1934	
	Boln.	Decese	Boln.	Decese	Boln.	Decese
Febră tifoidă . . .	—	—	5	—	2	—
Scarlatină . . .	13	1	20	1	6	1
Difterie . . .	9	1	14	1	2	—
Erisipel . . .	1	1	6	1	3	1

ACTIV. SURORILOR DE OCROTIRE

FELUL ACTIVITĂȚII	Aprilie	
	1934	1935
Total . . .	2259	2295
Familii prenatalate . . .	74	65
Sugaci . . .	1118	1103
Preșcolari . . .	459	499
Școlari . . .	116	57
Adulți . . .	118	205
Intervenții și ancheme în familie . . .	127	90
Absenți . . .	162	191
Tuberculoză . . .	85	85

ASISTENȚA SOCIALĂ

CAZURI APROBATE LA ASISTENȚĂ	Aprilie	
	1934	1935
Total general . . .	39	26
1. Muncă constructivă . . .	18	13
2. Bucătării . . .	—	—
3. Lemne de foc . . .	—	—
4. Haine . . .	—	—
5. Medicamente . . .	5	1
6. Ospitalizare . . .	4	4
Total . . .	27	18
Respinși dela ajutor . . .	12	8

IGIENA ȘCOLARĂ

FELUL ACTIVITĂȚII	Aprilie	
	1934	1935
Total . . .	—	2533
Cântărit și măsurat . . .	—	792
Examen medical . . .	—	823
Examen radiologic . . .	—	810
Tratați de dinți . . .	—	108
Trateți de nas, gât, urechi	—	—
Trateți de ochi . . .	—	—
Porții de lapte distribuite	—	6318

ACTIVITATEA LABORATORULUI REGIONAL DE IGIENĂ
2) SECȚIUNEA: SERO-MICROBIOLOGICĂ

LUNILE	Reacția Wassermann și Kahn			Widal Weil-felix și Wright			Hemoculturi pentru febră tifoidă		Difterie		Autovaccin	Diverse	TOTAL		Observațiuni
	Nr. analiz.	R. W. pozitiv	Kahn pozitiv	Nr. analiz.	Tif. pozitiv	Para l. B. pozitiv	Nr. analiz.	pozitiv	Nr. analiz.	pozitiv			Nr. analiz.	pozitiv	
Ianuarie și Februarie	316	56	65	42	9	3	7	1	86	9	1	19	471	88	Din nr. total de 1638 de analize 1002 s'au făcut pentru Municipi- ul Cluj.
Martie	259	29	39	42	4	2	7	1	25	9	3	16	352	57	
Aprilie	128	19	19	12	3	1	—	—	32	5	1	6	179	29	
Total:	693	104	123	96	16	6	14	2	143	23	5	41	1002	174	

NOUI CAZURI DE BOLI SOCIALE²⁾

Tuberculoză toate formele . . .	33
Sifilis . . .	25
Gonoree . . .	58
Șancru moale . . .	26

2) Cazurile de boli sociale provin dela următoarele instituții: 1. Clinica Dermo-Venerică; 2. Spitalul Militar; 3. Spitalul de Femei; 4. Spitalul Evreesc; 5. Dispensarul de tuberculoză; 6. Spitalul Reformat; 7. Spitalul ortopedic; 8. Ambulatoriul Politehnic; 9. Ambulatoriul Casei Cercuiale, Ambulatoriul C. E. R. și Sanatoriul.

COPII VACCINAȚI CU B. C. G.

Nr. copiilor vaccinați cu 3 doze . . .	25
Nr. copiilor vaccinați incomplect . . .	3
Refuzat vaccinul . . .	13
Morți înainte de a fi vaccinați . . .	1
Ne aflați . . .	25

ACTIVITATEA LABORATORULUI
REGIONAL DE IGIENĂ
1) CONTROLUL ALIMENTELOR

FELUL ARTICOL.	analize	necoresp.
Articole de băcănie . . .	4	—
Lapte și derivate . . .	—	—
Făină . . .	2	—
Vinuri . . .	3	—

ACTIVITATEA CHIMISTULUI-CONTROLOR
PROBE ȘI INCERCARI SUMARE

FELUL ARTICOLELOR	Probe luate	Corres- pund- zătoare	Necores- pund- zătoare	Dări în Judecată
Articole de băcănie	8	8	—	—
Lapte și derivate . . .	—	—	—	—
Făină și pâine . . .	—	—	—	—
Vin și Băuturi spiri- toase . . .	3	3	—	—
Diverse . . .	8	8	—	—
Ouă . . .	—	—	—	—

CONTROLUL INDUSTRIILOR

Industrii controlate	Somații	Dări în Judecată	Diferite controale
47	32	2	35

AMENDAȚII PENTRU CONTRAVENȚII LA LEGEA SANITARĂ
IN LUNA APRILIE

- 1) Fabrica de sifon „Patria” Cluj 400 Lei.
- 2) „Mercur” 40.000 Lei.
- 3) Ștefan Bloz Cluj, 1000 Lei pt. articole de băcănie falsificate.
- 4) Molnar și Pinter Cluj, 40.000 Lei pt. cereale amestecate.
- 5) Fried Anton, 5000 Lei pt. diferite articole stricate și falsificate.
- 6) Copil Vasile, 200 Lei pt. făină stricată.

ACTIVITATEA AMBULATORIULUI POLICLINIC
CLUJ PE LUNA MARTIE 1935

Secția Venerică:

1. Boale venerice	266
2. Diferite și fără boale	23
3. Consultațiuni	5160
4. Injecții	826
5. Tratamente locale	5135
6. Preparate la microscop	532
7. Analize de sânge	58
8. Vizite la prostituate	3300

Secția Dentară:

Bolnavi prezenți	258
Tratamente	1386
Extracții și consultații	147

Secția de nas, gât, urechi:

Bolnavi prezenți	175
Tratamente	310
Operații	19

Secția Radiologică:

Elevi examinați	811
Aflați bolnavi	147

Secția Ginecologică:

Bolnavi prezenți	—
Tratamente	—

ACTIVITATEA SOC. VOLUN-
TARE DE SALVARE PE LUNA
MARTIE 1935

I. Accidente:

Imbolnăviri subite	98
Răni, loviri	62
Sinucideri și încercări de sinucideri	4
Alte cazuri	14

II. Transporturi: 88

III. Serviciul ambulanței: 61

ACTIVITATEA CĂMINULUI DE
MAME ȘI DISPENSARULUI ÎN
LUNA MARTIE

Mame îngrijite la zi	31
Copii îngrijii la zi	34
Zile de îngrijire	1950
Consultații date	217
Copii văzuți la dispensar	490

ACTIVITATEA SPITALULUI DE FEMEI, CLUJ
1935.

Luna	Rămas	Intrat	Total	Ești	Morți	Rămași	Zile de tratament	Operaț.
Ianuarie	60	192	252	152	1	99	2864	40
Februar.	99	175	274	179	—	95	2860	61
Martie	95	171	266	174	4	84	2808	59
Aprilie	84	88	172	133	—	39	1773	31

Nr. cod.	Nomenclatura internațională prescurtată	Ești din spital				Total pe grupe			
		vii		morți		B.		F.	
		B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.
1	Toate cauzele:	5	1						
2	Febră tifoidă și paratifoiză.	2	11						
3	Rușeolă	6	13	1					
5	Scarlatină	7	10						
6	Tuse convulsivă	10	8						
7	Difterie	28	17						
8	Gripă	22	26						
10	Tuberculoză pulmonară	16	24						
11	Alte tuberculoze	4	17						
12	Sifilis	7	17						
13	Paludism	2	19						
14a	Infecție gonococică	6	6						
14b	Sancru moale	13	9						
14c	Erisipel	17	28						
14	Alte boli infecțioase și parazitare	16	10						
15	Cancer și alte tumori maligne	16	8						
16	Tumori nemaligne sau nespecificate	4	5						
17	Reumatism acut, cronic și gută	5	15						
18	Diabet zaharat	6	1						
19	Alcoolism cronic sau acut	1	1						
20	Alte boli generale și intoxicații cronice	3	1						
21	Ataxie locomotrice și paralizie gen.	3	1						
22	Hemoragie cerebrală și embolie	3	1						
23a	Conjunctivite	1	1						
23b	Trahoma	1	3						
23c	Cataracte	4	7						
23d	Alte boli de ochi	19	13						
23e	Bolile urechii și sinus. mastoidiene	5	5						
23	Alte boli nervoase	48	50						
24	Boli de cord	8	11						
25a	Bolile vaselor sang.	7	6						
25	Alte boli exp. circ.	8	6						
26	Bronșite	4	5						
27	Pneumonii	17	3						
28	Alte boli ale aparatului respirator	15	17						
28a	Boli de nas, laringe și anexe	31	30						
29	Diaree și enterite	2	3						
30	Appendicită	47	37						
31	Ficel și căi biliare	49	30						
32a	Bolile cavității bucale și anexe	6	8						
32	Alte boli ale aparatului digestiv	29	36						
33	Neftite	8	3						
34	Alte boli ale aparatului uro-gen.	46	117						
35	Septicemie								
36a	Avorturi		28						
36b	Alte boli ale sarcinii, fazei, și puerp.		17						
36	Sarcini și nașteri normale		67						
37a	Boli de piele, țesut celular și anexe	39	32						
37	Bolile organ. de locomotie și anexe	17	12						
38	Bolile primei copilării	9	3						
39	Debilite congenit. și naștere premat.	1	2						
42a	Intoxicații acute	1	2						
42	Violente și accidente	26	6						
43	Cauza nespecificată și nedeterminată	12	18						
Total:		661	826	4	8				
									1499